

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattni

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattni (RP 34/2015 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för utlåtande. Utlåtandet ska lämnas till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Leo Parkkonen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Markku Kinnunen, arbets- och näringsministeriet
- direktör Jukka Leskelä, Finsk Energiindustri rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands näringsliv rf
- WWF Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att öka statens inkomster genom en höjning av koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen (lätt och tung brännolja, stenkol, naturgas och flytgas) och att samtidigt uppmuntra användningen av biomassa och uppvärmningsbränslen med låga utsläpp. Regeringen föreslår vidare att gruvdrift och utvinning av mineraler återförs till industrins lägre elskatteklass II och dessutom börjar omfattas av skatteåterbäring för energiintensiv industri.

Ekonomiutskottet har granskat propositionens konsekvenser för energipolitiken och näringslivet. Utifrån inkommen utredning och med hänsyn särskilt till de fiskala behov som föranleds av de försämrade offentliga finanserna menar utskottet att propositionen är motiverad och tillstyrker därför lagförslagen.

Utlåtande EkuU 12/2015 rd

Höjningen av koldioxidskatten slår i synnerhet mot förbränning av stenkol och olja och bidrar därför till att i linje med de energipolitiska målen styra förbrukningen i en riktning som ger lägre utsläpp. Utskottet noterar dock att styreffekten till denna del också rör sektorn för utsläppshandel, där målet borde vara att endast ett styrinstrument används, nämligen utsläppshandelssystemet. I och med att användningen av stenkol blir dyrare påverkar förslaget dessutom kostnaderna och lönsamheten för kraftvärmeproduktion (CHP). Driftskostnaderna för de bränslen som ersätter stenkol är högre. I en del av anläggningarna krävs dessutom nyinvesteringar om stenkolen ersätts. Med dagens låga elpris är detta inte lönsamt. Under sakkunnigutfrågningen konstaterades att detta kan leda till en utveckling där man investerar i separat värmeproduktion med lägre verkningsgrad i stället för i kraftvärmeproduktion. Då skulle också en del elproduktion försvinna från marknaden, liksom även reglerkraft som är viktig för försörjningsberedskapen.

Utskottet ser det som motiverat att propositionen ställer energibeskattningen för gruvverksamhet i samma kategori som annan motsvarande industri.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 21.10.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kaj Turunen saf
vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Harry Harkimo saml
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Joakim Strand sv
medlem Antero Vartia gröna
ersättare Sampo Terho saf.

Sekreterare var

utskottsrad Tuula Kulovesi.

Utlåtande EkuU 12/2015 rd

Avvikande mening

Motivering

Regeringen har i sitt program skrivit in ett ambitiöst mål, nämligen att uppnå klimatmålen i förtid. Att styra energisektorn mot lägre utsläpp och sänka de stöd som är skadliga för miljön är i linje med detta berömliga mål. Höjningen av koldioxidskatten är ett bra sätt att motverka klimatförändringen. Regeringen syftar till att öka statens inkomster genom en höjning av koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen (lätt och tung brännolja, stenkol, naturgas och flytgas) och att samtidigt uppmuntra användningen av biomassa och uppvärmningsbränslen med låga utsläpp. Målsättningen är bra och den föreslagna höjningen av koldioxidskatten motiverad.

Energitorv behandlas skattemässigt på ett helt annat sätt än andra fossila bränslen. Även om utvinningen av energi ur torv ger sysselsättning lokalt måste man samtidigt ta hänsyn till att torvens effekter på klimatet och miljön rentav är i klass med stenkolens. Det är på lång sikt därför inte motiverat att särbehandla torven. Beskattningen av torv måste gradvis harmoniseras med beskattningen av andra energiformer som ger stora utsläpp.

Gruvverksamheten påfördes normal skattebehandling först vid ingången av 2015. Regeringen föreslår nu att den gruvverksamheten redan 2017 ska börja omfattas av sänkt elskatt och skatteåterbäring. Denna hoppiga politik är inte motiverad. Finland har ingen särskild gruvskatt. Gruvverksamhetens normala elskatt kan ses som en avgift för utnyttjande av våra gemensamma, nationella rikedomar. Att hålla kvar gruvverksamheten i den högre elskatteklassen ger enligt uppskattning 27 miljoner euro i ökade skatteintäkter per år. Regeringen föreslår alltså att statens skatteintäkter sänks. Det vore en bättre näringspolitik att rikta dessa miljoner till nya innovationer och till forskning och utveckling som skapar ny näringsverksamhet i stället för att gynna den redan existerande gruvverksamheten.

Avvikande mening

Vi föreslår alltså

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan. Det finns ingen anledning att ändra lagen för att sänka beskattningen av el för gruvor, så ändringen av 2 § i lagförslag 2 bör därför strykas. Vidare är det skäl att börja bereda en gradvis utfasning av den skattemässiga särbehandlingen av torv.

Helsingfors 21.10.2015

Hanna Sarkkinen vänst
Antero Vartia gröna.